

Hišna številka! Mi imamo velik seznam hišnih števil po krajih in poštah. Manjka nam pa še precej do popolnega seznama! V nekatere hiše še ne prihaja Slov. gospodar. Kdo ve za te hišne številke? Kdo nam jih sporoči z natančnim naslovom? Vsakdo, ki je prijatelj takih hiš, naj to stori, ker jim bo napravil veliko uslugo. Piše naj nam: Pošljite na ogled Slov. gospodarja na tale naslov.....

Vuhred. Prav lepo smo praznovali visok Marijin praznik 8. decembra. Fantje in dekleta so imeli skupno adventno spoved. Pridigo in slovesno službo božjo je imel msgr. Ivan Vreže iz Maribora. Službo božjo je pa končal s slovesno zahvalno pesmijo, da se je vse delo pri urejevanju novih bronastih zvonov in pri prenavljanju stolpne ure srečno končalo. Isti dan popoldan je bil pa komisijelni ogled zvonov po g. Gašpariču, stolnem kapelniku v Mariboru. Ugotovilo se je, da bi bilo dobro, da bi se cerkovniki v Dravski dolini naučili lepega potrkavanja na zvonove, kakor to znajo na Kranjskem in v Savinjski dolini. Lepo potrkavanje na zvonove je res nekaj krasnega. Zato bi bilo dobro prirediti pritrkovalne tečaje. Dobro slovensko ljudstvo, katero še ne pozna lepega zvonjenja, bi bilo zelo hvaležno, ako bi tečajji pripomogli do lepega zvonjenja.

Polenšak pri Ptujju. Leto 1936 gre k zatonu. Mnogo je bilo veselih dogodkov, mnogo pa tudi razočaranj. Mnogo jih je tudi sproti poročal naš priljubljeni »Slovenski gospodar«, ki v kljub gospodarski in denarni krizi, ki tudi nas tare, še vedno prihaja v lepem številu med nas. Naša naloga bodi tudi za prihodnje leto, v vsako pošteno krščansko hišo »Slovenskega gospodarja«, ki naj bo naš zvesti tovariš in svetovalec tudi v letu 1937. Tiho in neumorno ter vzgojno deluje že nad 25 let med našo mladino Katoliško slovensko izobraževalno društvo. Ima mnogo lepih knjig, katere pač lahko brez vsake škode čita naša doraščajoča mladež, kar je gotovo boljše, kot posedati po gostilnah, ali pa se udeleževati grešnih plesov. In to prosvetno društvo bo imelo na Stefanovo 26. decembra svoj redni letni občni zbor, na katerega vabi društveni odbor vse dobre Polenšane obojega spola, mlade in stare. Na svidenje torej!

Vurberg-Grajena. Doživeli smo veliko sramoto, da je v naši občini šlo volit le 36,7% volilcev. Na vurberskem volišču jih je volilo 51%, toda na ptujškem volišču zlasti v Krčevinah pri Ptujju so agitirali za abstinenco. Kdo je agitiral? Celo možje naše stranke, ki so bili kandidatje na naši listi. Možeje, ali je to možko, je to značajno? S to zadevo naj se peča krajevna organizacija. Tako se ne sme pojmovati strankarska disciplina. Ali je bil kak tehten razlog, da se nekateri agitirali proti udeležbi? Ne! Vurbersko ljudstvo želi, da bi bila pisarna bolj na sredi občine, kjer stane sedanji obč. predstojnik g. Fr. Petek. Ali nima zato pravice? Še zdaj imajo iz Vumbaha skoraj poldrugo uro hoda v obč. pisarno, spodnji del pa najdaljši le nekaj čez pol ure. Enaka pravica za vse. — Vurberski volilec.

Grajena pri Ptujju. Občinske volitve so bile popolnoma svobodne ter so vzbudile veliko zani-

manje. Prinesle so JRZ popolni uspeh. V naši občini se je tokrat iz več tehtnih razlogov odrekel kandidiranju naš vrli, doseđanji župan Svenšek Franc, posestnik v Krčevini pri Ptujju. Omenjeni je bil stopil prvič v občinski odbor leta 1921. Pod županovanjem Erjavca v občini Krčevina je vodil tajništvo 6 let. Potem je bil dvakrat zaporedoma enoglasno izvoljen za župana ter upravljal občino 6 let, oziroma do časa, ko je bil končno izvoljen za župana velike občine Grajena, kateri je predsedoval do sedaj. Bodi omenjeno, da je bil g. Svenšek vedno mož na svojem mestu, ki je poznal edino le pravičnost, šel vsakemu vselej in kolikor je le mogel na roko; zato je bil pri občanah spoštovan. Omenjeni ostane v naprej še član občinskega odbora. Za novega predsednika občine Grajena je bil 6. t. m. izvoljen g. Petek Franc, posestnik v Grajenščaku.

Vojnik. Citali smo v Vašem listu, da je v nekem kraju na Štajerskem Sokol uprizoril igro »Vaška Venera«. Isto bi bili lahko poročali tudi za naš kraj. Saj so nastopali v igri, kakor se je to dalo razbrati iz lepakov, znani člani in članice vojniškega Sokola — v okviru Društva kmetijskih fantov in deklet. Namesto kmetijskih fantov in deklet bi pri tem društvu lahko napisali trških fantov in deklet. Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo tudi Miklavžev večer, obojamo, da šele ob 8. uri zvečer, da se je šolska mladina nekoliko pred polnočjo vračala domov. — Bivši vojniški banovinski zdravnik dr. Mikuš je — kakor znano — prestopil v starokatoliško vero. Mnogo njegovih volilcev je izjavilo, da niso volili starokatoličana za župana. — Ze nekaj mesecev imamo novega banovinskega zdravnika dr. Mirka Pokorna. S svojim ljubeznivim nastopom in z izredno skrbjo za bolnike si je pridobil naklonjenost ljudstva.

Vojnik. Naši častilci »Vaških Vener« se hudejejo, ker smo jim očitali, da si po krivici privsajajo ime hrvatskega kmečkega mučenika Matija Gubca. Le hudujte se naprej, liberalni hnavci, ki od pravega slovenskega kmeta niti obleke nimate. Ali pustite vaške Venere, ali pa Matija Gubca! Morala vaških Vener in njihovih prijateljev je neskladna z duhom velikega kmetijskega mučenika.

Sladkagora pri Šmarju. Dne 3. decembra je slavil svojo 80 letnico življenja Franc Wuner. Jubilant je velik prijatelj ljudstva. 17 let je bil župan, potem odbornik. Revnim je rad pomagal, kjer je le mogel. V njegovo hišo so zahajali samo krščanski listi, med njimi zlasti »Slov. Gospodar«. Vrlemu krščanskemu možu naše iskrene čestitke z željo naj ga Bog ohrani še mnogo let!

Moers-Meerbeck. Na 13. decembra je praznovala še čila in zdrava 85letnica Marija Pajtler, rojena na Raztezu pri Vidmu ob Savi, katera bo bržčas najstarejša med našimi tujci. Želimo ji obilo božjega blagoslova in še mnogo veselih dni med svojimi sorodniki. Društvo sv. Barbare. — Zveza slovenskih katoliških in narodnih društev v Nemčiji želi vsem svojim članom, članicam, odbornikom in zaupnikom, duhovnim voditeljem in konzularnim zastopnikom kraljevine Jugoslavije v Düsseldorfu blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto 1937. Dalje vsem bralcem »Slovenskega gospodarja« doma kakor tudi po širni tujini.

Zavarovanje celoletnih naročnikov ostane tudi v prihodnjem letu! Pravilnik bo priložen eni prihodnjih števil. Nihče naj na to ne pozabl!

Peter Rešetar rešetari.

Božično voščilo. Sem lepih manir, zato voščim vam: Mir!

Za slovensko zastavo! Če sem se že enkrat zagnal za našo sveto stvar, na katero smo pozabili, pa moram še to omeniti! Srbi so si ohranili svojo srbsko zastavo na tak način, da so jo proglasili za — cerkveno, pravoslavno. Hrvati so si svojo hrvaško zastavo kar razvili. Slovenci smo letos v poletju tudi prišli s svojimi slovenskimi zastavami in znaki na slovenski tabor v Maribor. Sedaj sem proučil predpise o tej zadevi. Ti predpisi pravijo: Razobesiti na drogu ne smeš druge kot državne zastave ob gotovih praznikih. Nositi pa smeš znake itd. Torej smeš imeti veliko slovensko zastavo, samo glej, da ne boš sam zraven kakor drog, ampak kot živ Slovenec!

Kramer med kramerji! Vrana vrani oči ne izkluje!

Če sva dva enaka, kdo je podrejen! V Belgradu sem srečal nekega znanca, ki se je delal pa zelo užaljenega. Meni so namreč priznali v mojem delokrogu isto pravico, kakor jo ima on v svojem. Pa je rekel: »Midva sva sedaj enakopravna, jaz sem torej podrejen!« Jaz ga nisem razumel in ga nisem! On pa je to dokazal; dejal je: »Jaz poznam le takole enakopravnost, da si ti spodaj in jaz zgoraj! Zapomni si to!« Kot več vojaka, sem udaril s petami skupaj, salutiral in rekel: »Ne razumem!«

Hrvatska sloga! Imamo dva krila svobodomislecev, tri krila klerikalcev, štiri krila mačkovcev, pet kril frankovcev, vse skupaj pa na enem telesu lepe naše domovine!

Za Vlatkota! Vlatko Radič, sin očeta, se je vrnil v Zagreb. In nekateri so začeli obletavati tega mladega Vlatkota in pozabili na starega Vlatkota Mačeka. Tudi mene so vprašali te dni, za koga se bom odločil. Jaz sem pa odgovoril: »Za Vlatkota!« In tako sedaj v Zagrebu vsi pravijo, ki ne vedo, kaj prinaša bodočnost!

Ti prokleti kralj Herodež! Ko čitam razna gospodarska poročila, se spominjam narodne pesmi: »Ti prokleti kralj Herodež, ti si vsega tega kriv! Ti si v betlehemske mestu toliko fantičev pomoril!« Ta Herodež ima potomce v Jugoslaviji v taki meri, da so mnogi naši kraji Betlehemi, kjer ta kralj mori našo mladino! Če se bom počasi spravil nad njega, dajte mi pomagati!

Grmi in se bliska! Na daljnem vzhodu, Nemeč pa vriska, nad Evropo pa gre stiska!

Mariborski sadni sejem.

O ustanovi mariborskega sadnega sejma nekaj podatkov. — Kakor povsod, so bili posebno po mariborskih okoljskih občinah vgneždeni poleg poštenih sadnih trgovcev tudi nepošteni. Zbirala se je tolpa od vseh poklicev zbranih mešetarjev; to so bili od mesarskih pomočnikov do največjih kriminalnih tipov ljudje, kateri so živeli na rovaš kmeta-sadjarja. Dostikrat se je zgodilo, da je kmet pripeljal na postajo poln voz najlepšega sadja v vrednosti 2—3000 Din, izložil v vagon, natovorjen vagon pa je hitro čez mejo oddrdral, kmet pa je brez jabolk in

brez denarja domov šel. Da temu zlu odpomo-remo, smo sklicali večkrat gospodarske sestanke, povabili strokovnjake in gospode od oblasti na posvetovanje. Reklo se je: kdor nič nima, mu nič ni vzeti; to so trgovski triki itd.

Ko je sila najhujše pritiskala, smo se 24. III. 1935 zbrali v Mariboru v Unionski dvorani okoli 2000 kmetov. Povabili smo g. senatorje, poslan- ce, sreske načelnike, in vse druge merodajne oblasti. Povedali smo jim v obraz, kako nam kmetom hudo gre. To je bilo vprav v tistem ča- su, ko nas je Jevtičev bič najhuje pretepal. — Dne 25. avgusta 1935 smo se sestali na banov. vinarški šoli v Mariboru k posvetovanju, kako bi bilo mogoče naše sadje bolje prodati brez zgoraj omenjenih nadlog. Prišlo je do sklepa, da naj se v Mariboru kot središču sadne trgo- vine priredi sadni sejem.

Kakor dogovorjeno, tako storjeno. Izvolil se je delovni odbor in šli smo na delo. Prvi ma- borski sadni sejem je krasno uspel; bil je v največje zadovoljstvo kmeta sadjarja kot pro- dajalca, bili so zadovoljni tudi kupci. Oblasti so imele veselje do nas kmetov ter so nam z iz- datnimi podporami pomagale. Posebno v čast si moramo šteti, da je ban dravske banovine g. dr. Natlačan prevzel pokroviteljstvo in se je tu- di otvoritve osebno udeležil. Cerkevno oblast je osebno zastopal prevzvišeni knezoškof lavant. g. dr. Tomažič. Vsi obiskovalci sadnega sejma, gospoda od oblasti, kupci in drugi so se prav pohvalno izrazili o tej ustanovi, katero je kmet priredil.

Letošnjo jesen se je vršil drugi mariborski sadni sejem v isti obliki, kakor prvi, samo da radi izredno slabe sadne letine ni bil tako bo- gato založen, kakor prejšnje leto. Uspeh sejma je bil izbornen. Jabolka, ki so se do sejma pla- čevala po Din 1.50 1 kg, so poskočila v ceni na 3—6 Din za prvovrstne. Ko pa je sejem minil, so prišli kupci h kmetom na dom in so vse sadje po isti ceni na licu mesta pokupili, kakor na sejmu, seveda tudi sami odvezli. Sadjar ni niti enega dinarja zgubil.

O tej zadevi še nekaj pripomb: Kadar se naš kmečki fant na zapuščeno kmetijo priženi, mo- ra skrbeti za to, da dolgove poplača, zgradbe mora popraviti, vinograde rigoliti in saditi, sa- donosnike gojiti. Nekateri ga od strani gledajo in mu bedo privoščijo. Kadar se pa hujšega odkri- ža ter mu začne bolje iti, so mu pa nekateri nevoščljivi, češ, kaj pa mi, saj tudi mi delamo, pa ne dosežemo tega. Prej pa temu siromaku, dokler je še garal, ni nihče pomagal.

Prav tako se je zgodilo po zaključku našega II. mariborskega sadnega sejma. Nekateri, ne vsi, sadjarski strokovnjaki so ob dobrem izidu sadnega sejma postali nevoščljivi. Kadar smo jih klicali na pomoč in sodelovanje, niso hoteli pomagati, marveč so od strani gledali. Ko pa vidijo, da se je sejem dobro obnesel, se pa po- vprašujejo, češ, kje pa smo mi; tudi tu bi bilo za nas nekaj časti.

Ti gospodje so rekli, da so bili na sejmu na- pačni in nepravilni pol-amerikanski zaboji, ta- kozvani aroganski. O sadju pa se niso nič iz- razili, da je bilo lepo, kar je vendar glavno; to pa zato, ker sami niso takšnega imeli. Na konj- skem sejmu kupec samo za konja baranta, ni- sem pa še videl in slišal, da bi kupil uzdo, s katero je kmet konja na sejmu prignal, konja pa pustil. Kdor hoče, da v lastnem kruhu las- išče, ga tudi lahko najde, če ne drugače, pa ga sam noter dene.

Dne 18. oktobra 1936 so v Celju na seji glav- nega odbora Sadjarskega in vrtnarskega dru- štva gospodje odborniki izvolili samega sebe za bodoči odbor sadnega sejma in velike banov- vinske sadne razstave za leto 1937 v Mariboru,

brez vednosti in likvidiranja dosedajnega poslo- vodečega odbora. To novico je objavil »Sadjar« in »Slovenec«, češ: to bo prvi mariborski sadni sejem. Ali jih do sedaj ni bilo? Zdaj so gospod- je prišli, kakor miši v škodnju na plan, ker so Jevtičevi mlatiči odšli, prej pa so nas iz luknje gledali. Če hočete delati, imate dovolj temu pri- mernega polja. Povem vam samo eno: Kdo pa je letos sozakrivil veliko katastrofo, da je na- šim vinogradnikom vzela peronospor- milijon- sko premoženje? Ko bi bili poklicani činitelji opozorili ljudi pravočasno na to nevarnost, bi se bilo dalo marsikaj preprečiti. Potem je bilo prepozno. Toliko resnici na ljubo.

Mariborski sadni sejmjar.

Poslednje vesti.

Politične novice v drugih državah.

Pomirjenje na Kitajskem. Spredaj poročamo, kako se je na Kitajskem nenadoma pojavila vojna nevarnost, radi katere bi se lahko spo- padli Rusija in Japonska. Po novejših poročilih pa se je kitajski uporni general Čansuljan pod- vrgel nankinški vladi in je izpustil ujetega mar- šala Čankajšeka, ki se je že vrnil v Nanking. Kljub izmirjenju med kitajskima maršaloma pa premikajo Japonci motorizirane oddelke na prog, ki vodi iz Tientsina proti jugu. Kitajci se bojijo, če ne bo japonska armada sedanje no- tranje zmede na Kitajskem izkoristila za svoja osvajanja na kitajskem severu.

Še drug plat zvona o zmedah na Kitajskem. Zgoraj poročamo, da se je maršal Čansuljan podvrzel nankinški vladi ter izpustil ujetega predstavnika vlade v Nankingu Čankajšeka. Po drugih poročilih iz mesta Šianfu, ki je središče Čansuljanovega upora v pokrajini Šensi, je bil Čankajšek 20. decembra še vedno ujetnik. Tekom 20. decembra je došel od Čansuljana v Nanking odposlanec, ki je stavil za sklenitev miru tele zahteve: 1. Nankinška vlada mora plačati za maršala Čankajšeka odkupnine 3 mi- lijone kitajskih dolarjev, ki jih potrebuje Čan- suljan za moderno oborožitev svoje armade. 2. Pravična razdelitev garnizij na severnem Ki- tajskem, tako da maršal Čansuljan postane vr- hovni poveljnik še nekaterih garnizij, ki doslej še niso bile pod njegovo oblastjo. 3. Nanking mora takoj objaviti vojno Japonski, ker jo bo v tem podpiral ves kitajski narod. Nankinška vlada je odbila vse predloge maršala Čansuljana in sklenila, da izda svoji armadi povelje za ope- racije proti maršalu Čansuljanu. Meščanska voj- na je zaradi tega neizbežna. Čansuljanova upor- niška armada šteje 17 divizij.

Sporazum med Angleži in Italijo radi polo- žaja na Sredozemskem morju. Dalje časa se že vršijo pogajanja za sporazum med Angleži in Italijani radi Sredozemskega morja. Pogajanja so tik pred zaključkom in bo pogodba podpi- sana za Božič. Po tem sporazumu si bosta Ve- lika Britanija in Italija priznali obojestranske interese na Sredozemskem morju in na novo po- trdili svojo skupno željo, da ostane splošni po- ložaj v tem delu sveta nezpremenjen. Angleški zunanji minister je v čigled omenjeni pogodbi izjavil, da v Abesiniji ni več zakonite neguše naklonjene vlade in radi tega bo angleški par- lament priznal zasedbo Abesinije od strani Ita- lije.

Neuspeh generala Franca pri Malagi. Maro- kanske čete nacionalističnega španskega gene- rala Franca so izvršile te dni ofenzivo proti Malagi. Boji me' bell' in rdečimi mil' niki so trajali 24 ur ter so končali z neuspehom čet ge- nerala Franca. Ko so rdeči odbili napad, so iz-

vršili protiofenzivo ter so napredovali za 2 in pol milje od svojih prvotnih postojank. Rdeči ogrožajo po ti zmagi rvezo s četami generala Franca pred Madridom.

Nemška pomoč Španiji. Po angleških vesteh so se v pomoč generalu Francu izkrcale v Špa- niji znatne nemške čete.

Domače novice.

Koroški frančiškan posvečen v mašnika v Ljubljani. Ljubljanski škof dr. Rožman je na kvaterno soboto posvetil v mašnika frančiškan- skega bogoslovca p. Bertranda Katnik, ki bo primiciral 27. decembra v svoji rojstni župniji v Rožeku na Koroškem.

Ustrelil se je v Celju v duševni zmedenosti Josip Kveder, 62letni trgovec z barvami. Samo- mor je izvršil v svoji pisarni v poslopju javnega skladišča poleg kolodvora. Zapušča ženo in že poročeno hčerko.

Kaznjene pobegnil iz bolnice. V mariborski kaznilnici je prestajal 14mesečno kazen 32letni Franc Lešnik. Pred tedni je bil radi želodčne bolezni oddan v splošno bolnico. Njegovo zdrav- stveno stanje se je izboljšalo in ko bi moral moral zopet nazaj v kaznilnico, je pobegnil iz bolnice v bolniškem plašču in zginil neznano kam.

V spanju okraden krošnjar. Krošnjarju Matu Malenici so ukradli neznanci v spanju v preno- čišču v Vetrinjski ulici v Mariboru listnico z nekaj sto dinarji.

Prireditve.

Zgornja Poljskava. Na željo občinstva ponovi naše izobraževalno društvo »Skala« krasno igro po Kolenčevi povesti vzeto »A njega nič na Štefanovo 26. decembra, ob treh popoldne v dvo- rani pri Cizelju na Zgornji Polskavi.

Vurberg. Čujte, kaj groznega se godi pri nas! Že dalje časa straši na našem hribu čudna po- šast, ki so jo nekje za »Črno ženo« imenovali. Pa se večkrat zbirajo bolj pogumni, da bi tega spaka ujeli, ki bega nemirne ljudi, a jim vsik- dar uide. Zato se apelira s prošnjo na širšo jav- nost, da oboroženo z dobro voljo, pristno zaved- decembra, popoldne po večernicah, v župnijski dom, kamor pride tudi ta strašna prikazen, da nastjo in z cvenkom v žepu pride v nedeljo 27. pokaže svoj pravi namen. Ker pa je zvit kot cigan, bo najbrž še ušla in se zopet prav po- šteno zabavala z nami v nedeljo dne 3. januar- ja 1937.

Ptuj. V nedeljo 13. t. m. je priredila v mest- nem gledališču v Ptujju dekliška Marijina druž- ba pri oo. minoritih proslavo Brezmadežne. Gledališče je bilo nabitno polno. Mladinski zbor je mično pel več lepih pesmi pod spretno taktirko g. organista Petica. Globoki vtis je napravil na nas lepo obdelani slavnostni govor gđc. J. Duh, učiteljice pri Veliki Nedelji, za kar smo ji iz srca hvaležni. Igra »Izvoljena devica« je bila zanimiva že po vsebini. Popolni mir med izva- janjem je pokazal, kako je vse zanimalo zgled- no Marijino življenje med tempelskimi devica- mi. Igralci so naravnost brez izjeme vsi po- hvalno izvedli svoje vloge.

Ivanjkovci. Dne 29. t. m. bo v tukajšnji dvo- rani na prošnjo Vinarske podružnice v Ormožu predaval pomočnik sreskega kmetijskega refe- řenta g. »regant o vinogradniških opravilih s posebnim vpoštevanjem letošnjihkušenj. Pre- davanje se začne ob pol 9. uri, bo trajalo cel dan in je namenjeno za viničarje in vinograd- nike celega okoliša.

Marenberg. Za božične praznike nam naše Prosvetno društvo pripravlja primerno božično razvedrilo, namreč komedijo v treh dejanjih: »Cvrček za pečjo«, ki je prirejena po povesti